

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Sullissivimmik pilersitsinissaq sulissutigeqqullugu aamma Naligiimmik pineqarnissaq pillugu Ataatsimiititaliamik pilersitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Sullissiviup Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisooqatigiivinik allatsitut sullissineq tigussavaa taamatullu Naligiimmik pineqarnissaq pillugu Ataatsimiititaliaq allatseqarfittut sullisissallugu.
(Inatsisartunut ilaasortaq Aaja Chemnitz Larsen, , Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerneqarnera

Aallaqqaasiutigalugu siunnersuuteqartoq qujassuteqarfigissavara, taamaasillutimmi Inatsisartut apeqqummik tamatsinnut attuisumik pingaaruteqarluinnartumillu, tassalu inuit pisinnaatitaaffiit tunngasunik eqqartuisinnaanissaminnut periarfissaqalerput.

Inuit pisinnaatitaaffiit tunngasut nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit aqutigalugit aalajangersarneqartarput, nunamilu namminermit inatsisigut minnerunngitsumillu nalinginnaasumik inuusaaserput aqutigalugit atuutsinneqalersarlutik. Inoqatitta suaassusaat, oqaasii, ammimikkut qalipaataat ukiuiluunniit aallaavigalugit immikkoortinneqannginnissaat qulakkeerniarlugu tamatta ikioqatigiittussaavugut soorlutaaq inoqatitta ataqinartumik inuuneqarnissaat qulakkeerniarlugit tamatta ikioqatigiittussaasugut.

Inuit pisinnaatitaaffiisa isiginiarneqarnerulernissaanik siunnersuut Naalakkersuisut tunngaviummik isumaqatigaat. Suli amerlasuunik unammilligassaqarpugut. Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisooqatigiivisa ilaatigut meeqqat pisinnaatitaaffiit, inuit annertuumik innarluutillit pisinnaatitaaffiit ilinniaqqinnissamut assigiimmik periarfissaqartitaanissamut tunngatillugu suli unammilligassaqarnerput tikkuarsimavaat, pingaartumik attaveqaasersuutinut, oqaatsinut innarluutilinnullu unammilligassat eqqarsaatigalugit. Nunatsinni inuit pisinnaatitaaffiisa qanoq isiorluni nukittorsarneqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisut angusaqarfiusussamik oqalliseqataarusupput. Siunnersuuteqartup siunnersuutigaa Naligiimmik pineqarnissaq pillugu Ataatsimiititaliamik pilersitsisoqassasoq. Misigisimagaanni immikkoortinneqarluni tamanna eqqartuusiviit aamma/imaluunniit Ombudsmandi aqutigalugu suliakkiutigineqarsinnaavoq. Nunatsinni innuttaasut ikippallaarnerisa maalaartarfissat qanoq amerlatigisut pilersinneqarsinnaaneri killilertarpaa. Naalakkersuisulli suliassaq sulariniarpaat nunani sanilliuttakkatsinni maalaartarfiit qanoq ittuunerisa paasiniaaviginerisigut, paasisat Naalakkersuisunit isumassarsiorfigineqarsinnaaqqullugit.

Inuit pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisooqatigiivi pillugit inatsisartut inatsisaat¹2012-imi decembarip pingajuani akuersissutigineqarpoq, tamatumalu kinguinngua

¹ Inuit pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisooqatigiivi pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. december 2012-imeersoq

siunnersuisoqatigiit pilersinneqarlutik. Siunnersuisoqatigiit taamaasillutik ukiut marluk sinnilaaginnarlutit piusimalerpoq. Naalakkersuisuniit isumaqarpugut inatsisip siunertarineqartut atortinneqarnerata aammalu siunnersuisoqatigiit massakutut iluseqarluni siunertarisaminik tassalu "Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiiniq siuarsaanissaq illersuinissarlu" ingerlatsinersoq paasiniallutit nalilersuinissamut ukiut marluk sivikippallaartut.

Siunnersuuteqartup nammineerluni eqqaasaatut Inuit pisinnaatitaaffiinit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi pillugit inatsimmi (§ 8, imm. 3-mi) allassimasutut 1. juli 2017-imi, tassalu siunnersuisoqatigiit ukiut tallimat pioreernerata kingorna, nalilersuinissaq pilersaarutaareerpoq. Nalilersorneqartussat tassaapput siunnersuuteqatigiit ingerlatsineq aammalu sulinerit allatut aaqqissuunneqarsinnaaneri. Siunnersuutigineqartutut nalilersuisoqarnissaa sulit isumassarsialatsiaavoq, taamaasiornikkummi siunnersuisoqatigiit ajunnginnerpaamik ingerlasinnaanissaa qulakkeerniarlugu pitsanngorsaasoqarsinnaassammat. Nalilersuisoqarneratigut peqatigiiffiit kattuffiillu 17-it ullumikkut Inuit pisinnaatitaaffiinit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini ilaasortaataqartut akuliutsinneqarsinnaanissaat periarfissinneqassaaq, taakkulu misilittagaat ilinniarfiusinnaassallutik. Ukiuni makkunani aningaasatigut pitsaanerpaanngitsumik inissisimaffigisatta nalaanni suliat pitsanngorsarnissaanut pitsaanerpaamik missingersuutillu eqqarsaatigalugit akikinnerpaamik ingerlatsisinnaanissaq periarfissinneqassartaq. Suliassalli taasuma pingaaruteqassusaa aallaavigalugu nalilersuinissap siuartinneqarnissaa siunnersuutigaarput.

Taamaattumik Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut saqqummiunneqartumut allannguutissatut siunnersuut manna saqqummiutissavaat:

Inuit pisinnaatitaaffiinit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivisa Inatsisartut 2016-imi upernaakkut ataatsimiilersinnagit nalilersuiffigineqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaatut siunnersuut. Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiisa qanoq isiorluni pitsanngorsaaffigineqarsinnaanissaanut illersorneqarsinnaanissaanullu nalilersuinerit Inatsisartunut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissami aallaavigineqarsinnaassapput.

Taamatut oqaaseqarlutik Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut saqqummiunneqartumut qujapput aammalu siunnersuut kiisalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Inatsisartuni kajumittumik suliassanngortillugit.